

Številka: 014-127/2023/4

Datum: 15. 11. 2023

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: minister) na pobudo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Gospodinska ulica 6, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: KGZS) na podlagi petega odstavka 8. člena Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2, v nadaljevanju: Uredba) izdaja

DOVOLJENJE ZA PODALJŠANJE OBDOBJA GNOJENJA S TEKOČIMI ORGANSKIMI GNOJILI

1. Gnojenje s tekočimi organskimi gnojili je dovoljeno do 15. 12. 2023 na:
  - a) kmetijskih zemljiščih na območju naslednjih občin:
    - Slovenj Gradec, Mislinja, Dravograd, Ravne na Koroškem, Prevalje, Mežica, Črna na Koroškem, Velenje, Šoštanj, Šmartno ob Paki, Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji, Ljubno ob Savinji, Luče, Solčava, Žalec, Braslovče, Tabor, Vransko, Prebold, Polzela, Celje, Vojnik, Štore, Dobrna, Laško, Radeče, Šentjur, Dobje, Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Rogatec, Podčetrtek, Bistrica ob Sotli, Kozje, Slovenske Konjice, Zreče, Vitanje;
    - Bohinj, Bled, Cerklje na Gorenjskem, Gorenja vas – Poljane, Gorje, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Naklo, Preddvor, Radovljica, Škofja Loka, Šenčur, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica;
    - Rače-Fram, Hoče-Slivnica, Starše, Miklavž na Dravskem polju, Maribor, Pesnica, Šentilj, Selnica ob Dravi, Kungota, Duplek, Ruše, Lovrenc na Pohorju;
    - Črnomelj, Metlika, Semič, Brežice, Krško, Kostanjevica na Krki, Novo mesto, Škocjan, Šentjernej, Šmarješke Toplice, Mirna Peč, Sevnica, Dolenjske Toplice, Straža, Žužemberk, Trebnje, Mokronog-Trebelno, Šentrupert, Mirna;
    - Benedikt, Cerkvenjak, Cirkulane, Destričnik, Dornava, Gorišnica, Hajdina, Sveti Jurij v Slovenskih Goricah, Juršinci, Kidričevo, Lenart, Lovrenc na Pohorju, Majšperk, Makole, Markovci, Muta, Oplotnica, Ormož, Podlehnik, Podvelka, Poljčane, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž, Ptuj, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Slovenska Bistrica, Sveta Ana, Sveti Andraž v Slovenskih Goricah, Sveta Trojica, Trnovska vas, Videm, Vuzenica, Zavrč, Žetale;
    - Bloke, Borovnica, Brezovica, Cerknica, Dobropolje, Dobrova-Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Domžale, Grosuplje, Horjul, Hrastnik, Ig, Ivančna Gorica, Kamnik, Kočevje, Komenda, Kostel, Litija, Ljubljana, Logatec, Log-Dragomer, Loška Dolina, Loški Potok, Lukovica, Medvode, Mengeš, Moravče, Osilnica, Ribnica, Sodražica, Škofljica, Šmartno pri Litiji, Trbovlje, Trzin, Velike Lašče, Vodice, Vrhnika, Zagorje ob Savi;

- Bovec, Kobarid, Tolmin, Cerklje ob Soči, Kanal ob Soči, Nova Gorica, Brda, Šempeter – Vrtojba, Miren – Kostanjevica, Renče – Vogrsko, Ajdovščina, Vipava, Postojna, Pivka, Ilirska Bistrica, Komen, Sežana, Divača, Hrpelje-Kozina, Ankaran, Koper, Izola, Piran;
  - Apače, Beltinci, Cankova, Črenšovci, Dobrovnik, Gornja Radgona, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kobilje, Križevci, Kuzma, Lendava, Ljutomer, Moravske Toplice, Murska Sobota, Odranci, Puconci, Radenci, Razkrižje, Rogašovci, Sveti Jurij ob Ščavnici, Šalovci, Tišina, Turnišče, Velika Polana in Veržej;
- b) kmetijskih zemljišč brez zelene odeje v katastrskih občinah na območju občin Tolmin, Pivka, Ilirska Bistrica, Kanal ob Soči, Nova Gorica, Ajdovščina, Vipava, Divača, Hrpelje – Kozina, Sežana;
- c) kmetijskih zemljišč brez zelene odeje na območju občin Brda, Komen, Miren – Kostanjevica, Šempeter – Vrtojba, Renče – Vogrsko, Koper, Izola, Piran.

2. V tem postopku niso nastali posebni stroški.

O b r a z l o ž i t e v:

KGZS je pri Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano vložila pobudo št. 330-26/2010-57 z dne 8. 11. 2023 za podaljšanje obdobja gnojenja s tekočimi organskimi gnojili zaradi obilnega deževja v avgustu, oktobru in novembru 2023, in sicer do 15. 12. 2023. V pobudi navaja, da je bilo leto 2023 za kmetijsko pridelavo zelo neugodno. V avgustu so številna območja prizadele še hude poplave s plazovi. KGZS se sklicuje na podatke Agencije RS za okolje o padavinskih razmerah, ki kažejo nadpovprečno količino padavin v več obdobjih letošnjega leta. Nadalje navaja, da so obilne padavine v drugi polovici oktobra in v prvem tednu novembra še dodatno povzročile veliko razmočenost tal in nasičenost z vodo. Ponekod so zemljišča še vedno poplavljeni oziroma voda še vedno odteka s kmetijskih površin. Vremenska napoved pa napoveduje deževje tudi v prihodnjih dneh. Glede na nizko evapotranspiracijo se tla ne morejo osušiti in ostajajo nasičena z vodo in zato niso primerna za razvoz organskih gnojil. Zaradi neugodnega vremena, predvsem zaradi obilnih količin dežja v zadnjih treh tednih, je bila obdelava kmetijskih zemljišč otežena, prav tako pa je bilo zaradi razmočenih tal oteženo razvažanje živinskih gnojil. Neurja z obilico dežja, ki so se vrstila celotno rastno dobo so marsikje razdejala tudi poljske poti, predvsem na območjih, kjer so potoki in reke prestopali bregove ali pa je hudourniška voda odtekala po in preko poljskih poti. Dodatne težave se pojavljajo na težjih tleh in na njivah, kjer se izvaja ohranitvena obdelava tal in se posledično vlaga v tleh ohranja še dalj časa ter na nagnjenih terenih, ki so za aplikacijo tekočih organskih gnojil še posebej zahtevni in na katerih prihaja v takih razmerah do številnih delovnih nesreč. Na vseh teh zemljiščih ni možen prehod s težjo kmetijsko mehanizacijo in zato gnojenja s tekočimi organskimi gnojili ne bo mogoče v celoti izvesti pred nastopom obdobja prepovedi.

Na podlagi prvega odstavka 8. člena Uredbe je gnojenje s tekočimi organskimi gnojili na kmetijskih zemljiščih prepovedano od 15. novembra do 1. marca. Na podlagi tretjega odstavka 8. člena Uredbe je gnojenje na kmetijskih zemljiščih brez zelene odeje v katastrskih občinah, določenih v Prilogi 2 Uredbe, prepovedano od 1. decembra do 15. februarja. Ne glede na prvi in tretji odstavek 8. člena Uredbe lahko minister, pristojen za kmetijstvo na podlagi petega odstavka 8. člena Uredbe, dovoli podaljšanje obdobja gnojenja s tekočimi organskimi gnojili za največ trideset dni, vendar ne dlje kot do 15. decembra, na prizadetih območjih, če gre za nepredvidene ali izjemne okoliščine zaradi poplav in so bila kmetijska zemljišča poplavljeni in tla zasičena z

vodo v obdobju dvajsetih dni pred začetkom prepovedi iz prvega in drugega odstavka 8. člena Uredbe ter zato razvoz gnojil in gnojenje v predpisanih rokih nista bila mogoča.

Agencije Republike Slovenije za okolje (v nadaljnjem besedilu: ARSO) v strokovnem mnenju št. 35931-44/2023-MIG/3 z dne 10. 11. 2023 na podlagi podatkov o padavinah v obdobju od 15. 10. do 31. 10. 2023 za glavne agrometeorološke postaje v Sloveniji ter podatke za nekaj višinskih postaj, skupaj 43 postaj, navaja, da podatki za izbrano obdobje izkazujejo izjemno namočenost. V glavnih agrometeoroloških regijah, je v nižinskem delu osrednje Slovenije padlo med 100 in 180 mm dežja, v smeri proti severozahodu pa so bile padavine še obilnejše, saj je v tem obdobju padlo več kot 200 mm padavin, v višje ležečih predelih pa od 500 do 800 mm, ponekod celo več kot 1000 mm dežja. Nekoliko manj dežja je padlo le na skrajnem severovzhodnem in jugovzhodnem delu Slovenije (med 50 in 80 mm), najmanj, okrog 40 mm, je bilo izmerjenih v pomurski regiji. Kljub vsemu pa je tudi v območjih z najmanj padavinami skupno v obdobju 15. 10. do 31. 10. padlo še enkrat več padavin kot običajno v dolgoletnem povprečju 1991–2020 (npr. Murska Sobota 122%), v višje ležečih alpskih dolinah celo med 3- do 4- krat več (Bovec – letališče 412 %). Lokalno so bile lahko razmere tudi drugačne od izmerjenih, glede na predhodno namočenost, naklon, stanje po avgustovskih poplavih oziroma ostale dejavnike. Vremenska napoved tudi v prihodnjih dneh (do 19. novembra) kaže na redka okna stabilnega vremena, že v petek, 17. novembra bo ob predvidenem prehodu fronte spet deževalo. ARSO zato podaja mnenje, da je pobuda utemeljena in je podaljšanje obdobja gnojenja upravičeno.

Glede na zgoraj navedeno ugotavljamo, da so bila tla na kmetijskih zemljiščih na območju občin navedenih v 1. točki tega dovoljenja, zaradi nepredvidenih neugodnih vremenskih razmer poplavljeni in zasičena z vodo v obdobju dvajsetih dni pred začetkom prepovedi iz prvega in drugega odstavka 8. člena Uredbe. Zaradi tega je bilo v tem obdobju onemogočeno izvajanje gnojenja s tekočimi organskimi gnojili. Ker so izpolnjeni vsi pogoji iz Uredbe za izdajo tega dovoljenja, se je minister odločil, kot je razvidno iz izreka tega dovoljenja.

Poleg tega je treba ne glede na izdano dovoljenje spoštovati ostale določbe Uredbe, predvsem določbe 8.a, 9., 10., 11. in 13. člena Uredbe.

O stroških postopka je odločeno v skladu s 113. in 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb).

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to dovoljenje ni pritožbe v upravnem postopku, dopustno pa je sprožiti upravni spor s tožbo, ki se vloži pri Upravnem sodišču Republike Slovenije v Ljubljani, Fajfarjeva ulica 33, 1000 Ljubljana, v roku 30 dni od vročitve te odločbe. Tožbo se vloži pri navedenem sodišču neposredno pisno ali pa se mu jo pošlje po pošti s priporočeno pošiljko. Tožbi je treba priložiti tudi to dovoljenje v izvorniku, prepisu ali kopiji.

Postopek vodila:

Polona Kolarek Novšek
sekretarka

v funkciji ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Marjan Šarec
minister za obrambo

Objaviti na:

- na enotnem državnem portalu e-uprava,
- osrednjem spletnem mestu državne uprave.

Obvestiti po elektronski pošti:

- Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, irskglr.mkgp@gov.si,
- Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja, aktrp@gov.si,
- Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, kgzs@kgzs.si,
- Združenje hribovskih in gorskih kmetov Slovenije, hribovc.gorjan@gmail.com,
- Sindikat kmetov Slovenije, sindikat.kmetov.slovenije@gmail.com,
- Zveza podeželske mladine Slovenije, info@zspm.si.